

Intermezzo
Comes a time

Voorpublicatie uit Rauw/Rouw

Rauw/Rouw is het op zichzelf staande vervolg op Vlucht in de werkelijkheid uit 2022.

© Patrick Wouters 2023-2024

Zijn gitaar hing nonchalant over zijn schouder. Ondanks zijn sjofele kleding en verweerde gezicht, had hij iets charismatisch over zich.

De volle maan op het strand waar hij ronddoolde zorgde voor feeërieke verlichting. Hij vroeg of hij wat mocht spelen. *Comes a time* was het lied dat hij zong en de mensen om de vuurkorf hingen aan zijn lippen. Twintig jaar geleden zong hij het voor het eerst op Nederlandse bodem, zich nog niet bewust wat de toekomst brengen zou:

Comes a time when you're driftin'
Comes a time when you settle down
Comes a time feelin's liftin'
Lift that baby right up off the ground
Oh, this world keeps spinning round
It's a wonder tall trees ain't layin' down
There comes a time

Tranen liepen over zijn wangen.

Was het de wind? Waren het de blikken van de toegestroomde omstanders waar hij verlegen van werd?

Het refrein dat zachtjes in de duinen wegebde: "There comes a time"?

Het ongrijpbare gevoel van geluk was alweer verdwenen, als voetafdrukken in het zand, geraakt door de vloed.

[2]

Ik heb er nooit aan getwijfeld dat mijn moeder mij gedwongen moest afstaan. Al had ze gewild, ze had het gewoonweg niet gekund: voor mij zorgen op die leeftijd.

Mijn adoptieouders waren wat dat aangaat vrij open en legden mij geen strobreed in de weg om haar te zoeken.

Die zoektocht begon in mijn hoofd. Bij nader inzien durf ik te beweren dat ik rond mijn vierde begon te dromen en te fantaseren over mijn moeder. In mijn hoofd kabbelde het stemmige geruis voort van het vruchtwater waarin ik me ooit veilige waande. Naar dat geluid hunkerde ik als ik in het zwembad langer onder water bleef dan goed voor me was. White noise. Witte ruis. Geluid waarnaar ik verlangde sinds Lord-knows-when. Geluid dat op de een of andere manier altijd op de achtergrond aanwezig was. It gave me peace of mind.

[3]

Mijn jongste dochter vroeg onlangs wanneer het besef tot me doordrong dat ik geadopteerd was. Wat de aanleiding daartoe was. Een stortvloed aan vragen vuurde ze daarbij op me af en ik bedacht: laat ik het opschrijven. Voor later. Voor het te laat is. En in mijn Moleskine notebook schreef ik de eerste zin waarmee ik mijn bestaan markeerde:

We hadden thuis een vage doos.

Ik weet, dit is geen goed Nederlands. Kan me ook geen bal schelen. Ik groeide op in California en alleen thuis spraken we *Dutch*. Mijn kinderen spreken en schrijven duizend keer beter Nederlands dan ik. Hoe oud ik ook ben, corrigeren zullen ze me altijd en ik vind het heerlijk om expres foute zinsconstructies en woorden te gebruiken.

We hadden thuis dus een vage doos. Het was een grote vierkante doos. Geen formaat schoenendoos. Niemand weet nog wat de oorspronkelijke inhoud van de doos was. Wel dat het om een Hollandse doos ging, beweerde *Sis*, mijn jongere zus: de enige van echt vlees en bloed van papa en mams. Ik noemde mams, mams. Nooit mama. Papa was papa. Hij was Indisch. '*Stick to the plan, dad*', zou mijn jongste nu zeggen: ik dwaal makkelijk af.

Die vage doos lag onderin de spiegelkast. De kast met kleding van mams. Verborgen. Vaag. Ik trommelde altijd op de deksel wanneer ik me verstopte voor *Sis*, in de kamer van papa en mams. Het verbod om in de kamer te spelen zou ze nooit overtreden. *Sis* kleurde altijd binnen de lijntjes.

Het rook zoet in de spiegelkast. Ik schrijf dit terwijl ik in gedachten mijn handen laat gaan door de jurken van mams. De schoolslag door haar jurken doet me denken alsof ik onderwater ben. Haar geur. De enige manier om haar nabijheid te verdragen was in deze kast.

Ze deed zo haar best, maar het was het gewoon net niet. Het voelde van jongs af aan niet eigen. Niet lichaamseigen.

Goed, terug naar de doos. Het bewijs van mijn bestaan bestond uit:

- een inentingsboekje op mijn naam: Robin. De naam Ferry was doorgestreept;
- een naamlabeltje met rood doorgestreepte voornaam: Ferry én mijn naam: Robin, in groen.
- een zwart-wit babyfoto van mij(?) in de handen van een kloosterzuster.

Los in de doos twee foto's met daarop witte en getinte baby's in teilen en kinderbadjes. Een beschadigde foto van drie baby's, samen in een box, kijkend in de lens. Een zelfgemaakt stoffen boekomslag met een geborduurd Indisch tafereeltje met de aanduiding Soerabaja 1952. Daarin de eerste druk van de *Tienduizend Dingen* van Maria Dermoût uit 1955. Op het titelblad met turquoise vulpeninkt geschreven: Voor je vijftiende verjaardag van mama en pappa.

Pas later zag ik onderaan de doos het verweerde prijsstickertje van Vroom en Dreesman.

[4]

Ik hield van mams. Toch hield ik haar op afstand.

'I know the way. You don't have to bring me and you don't have to pick me up either.' Dat ene moment op de eerste kindergarten dag. Dat... was de eerste publieke afwijzing van mijn adoptiemoeder.

Het is nu pas dat ik haar pijn kan voelen die al die jaren zeurde en voortwoekerde.

'Ik weet niet waar ik ben Robin.' Haar stem, vertrouwd en vreemd als ze me in paniek belt. Gedesoriënteerd op het busplatform van Den Haag Centraal.

'Mama, kijk. Hier.'

Mams kijkt om. Ziet mij in de verte. Wuift en loopt langzaam naar me toe. Ik omhels haar en houd haar langer vast dan ze van me gewend is. Ze ruikt lekker. Ik geef haar een arm en begeleid haar naar de auto. Ze stond erop met het OV te komen, maar raakte al op station Leiden de kluts kwijt. Haar Amerikaanse accent valt me nu pas op.

'De kinderen zijn allemaal thuis mam. They are excited to see you. We zijn er binnen 25 minuten.' Haar glimlach is uitbundiger dan ik ooit van dichtbij zag. Ze legt haar hand op mijn bovenbeen. Klopt drie keer terwijl ik schakel naar zijn drie. Verloren jaren inhalen had de story of my life kunnen zijn. Ik ben dankbaar dat ik daar nooit in ben gaan zitten. Niet tijdens de zoektocht naar mijn biologische moeder. Niet tijdens de jaren op straat. Niet na de verzoening met mams.

'I knew Robin. I knew. It was a risk when dad and I decided to take you with us. Holland was not an option. I wanted you to find your biological mum. For sure. But I just wanted you to be with me for the first sixteen years. Selfish? I knew it was not easy. I just wanted to become a mother. To be your mother. But you seem to know. There was always that distance. Despite the unconditional love I had for you.'

[5]

Het is sinds ik zelf kinderen heb, dat ik mijn gedrag jegens mams onder ogen durf te komen. Apologetic.

De sensatie om kinderen van jezelf hebben: het is de spreekwoordelijke rijkdom waarover het levensboek van chlicés spreekt. Je eigen vlees en bloed. That feeling: amazing. Terwijl kinderen adopteren hypothetisch een optie was toen Grace niet gelijk zwanger werd. Ik ging gewoonweg mee met de flow van having children under any circumstances. In theorie wilde ik een ander kind een betere toekomst niet onthouden. Daar kon ik stellig in zijn. God only knows of ik daar werkelijk toe in staat was. Grace en ik hebben het onderwerp veel te oppervlakkig besproken. Laat staan doorleefd. We lieten ons afschrikken door de ervaringen van onze vrienden en die waren niet om over naar huis te schrijven. Die van mijn eigen ouders negerend. Vanaf het moment dat het onderwerp adoptie opnieuw de kop opstak, werd Grace zwanger van onze drieling.